

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

PA-1829

[Total No. of Pages : 4

[5952]-506

T. Y. B.Com.

BUSINESS ADMINISTRATION - II

Human Resource Management & Marketing

(2019 Pattern) (CBCS) (355(A)) (Semester - V)

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) A) Fill in the blank with the most appropriate alternative (Any Five)[5]

- i) Planning includes financial planning, resource planning, production planning & _____ etc.
 - a) Human resource planning
 - b) Marketing planning
 - c) Audit planning
 - d) Financial planning
- ii) _____ is the process of searching for the prospective employees & stimulating them to apply for the job.
 - a) Selection
 - b) Recruitment
 - c) Placement
 - d) Training
- iii) Under training the employees are trained in _____ field.
 - a) Particular
 - b) Banking
 - c) Cooperative
 - d) Industrial
- iv) _____ is the process of managing, training, developing & evaluating employees.
 - a) Performance Appraisal
 - b) Motivation
 - c) Coordination
 - d) Selection
- v) _____ is not an objective of modern performance appraisal system.
 - a) Salary increase
 - b) Identifying training needs
 - c) Punishing the employees
 - d) Promotion decision

P.T.O.

vi) The word development is linked with _____.

- a) Managers
- b) Workers
- c) Supervisors
- d) All of the above

B) Match the following : [5]

Column A

- 1) Career planning
- 2) Performance Appraisal
- 3) Kaizen 5-S
- 4) Coordination
- 5) Interview Method

Column B

- a) External Recruitment source
- b) HRM Function
- c) Japanese Technique
- d) Graphics Scale Method
- e) Employee Development

Q2) Write a short notes : (Any two) [10]

- a) Job Analysis.
- b) Internal Sources of Recruitment.
- c) Need of Training.
- d) Performance Appraisal.

Q3) a) Define Human Resource Management. Explain the importance of Human Resource Management. [8]

b) Briefly describe various sources of Recruitment. [7]

Q4) a) Define Training. Explain different methods of on the job Training. [8]

b) What do you mean by Performance Appraisal? Describe the process of Performance Appraisal. [7]

Total No. of Questions : 4]

PA-1829

[5952]-506

T. Y. B.Com.

BUSINESS ADMINISTRATION - II

Human Resource Management & Marketing

(2019 Pattern) (CBCS) (355(A)) (Semester - V)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ तास]

[एकूण गुण : 50

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

2) उजवीकडे दिलेली संख्या पूर्ण गुण दर्शवतात.

प्रश्न 1) अ) रिकाम्या जागा भरा : (कोणत्याही पाच) [5]

i) नियोजनात आर्थिक नियोजन, संसाधनाचे नियोजन, उत्पादन नियोजन आणि इ. चा समावेश होतो.

अ) मानवी संसाधन नियोजन ब) विपणन नियोजन

क) अंकेक्षण नियोजन ड) वित्तीय नियोजन

ii) ही संभाव्य कर्मचाऱ्यांचा शोध घेण्याची आणि त्यांना नोकरीसाठी अर्ज करण्यासाठी उत्तेजित करण्याची प्रक्रिया आहे.

अ) निवड ब) भरती

क) प्लेसमेंट ड) प्रशिक्षण

iii) प्रशिक्षणा अंतर्गत कर्मचाऱ्यांना क्षेत्रात प्रशिक्षित केले जाते.

अ) विशेष ब) बँकिंग

क) सहकारी ड) औद्योगिक

iv) ही कर्मचाऱ्यांचे व्यवस्थापन, प्रशिक्षण, विकास आणि मूल्यमापन करण्याची प्रक्रिया आहे.

अ) कार्यक्षमता मूल्यांकन ब) प्रेरणा

क) समन्वय ड) निवड

- v) हे आधुनिक कार्यक्षमता मुल्यांकन प्रणालीचे उद्दिष्ट नाही.
 अ) पगारवाढ ब) प्रशिक्षण गरजा ओळखणे
 क) कर्मचाऱ्यांना शिक्षा करणे ड) पदोन्नतीचा निर्णय
 vi) विकास हा शब्द शी जोडलेला आहे.
 अ) व्यवस्थापक ब) कामगार
 क) पर्यवेक्षक ड) वरीलपैकी सर्व

ब) योग्य जोड्या जुळवा : [5]

रकाना अ	रकाना ब
1) कारकीर्द नियोजन	अ) बाह्यभरती स्रोत
2) कार्यमुल्यांकन	ब) मानवी संसाधन व्यवस्थापन कार्य
3) कायदेन पंचसूत्री	क) जपानी तंत्र
4) समन्वय	ड) आलेखमुल्यांकन पद्धत
5) मुलाखत पद्धत	इ) कर्मचारी विकास

प्रश्न 2) थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) [10]

- अ) कार्य विश्लेषण.
 ब) अंतर्गत भरतीचे स्रोत.
 क) प्रशिक्षणाची गरज.
 ड) कार्यक्षमता मुल्यांकन.

प्रश्न 3) अ) मानवी संसाधन व्यवस्थापन व्याख्या द्या. मानवी संसाधन व्यवस्थापनाचे महत्त्व स्पष्ट करा. [8]

ब) कर्मचारी भरतीचे विविध स्रोत थोडक्यात सांगा. [7]

प्रश्न 4) अ) प्रशिक्षण व्याख्या द्या. कामावर असताना दिल्या जाणाऱ्या प्रशिक्षणाच्या विविध पद्धती सविस्तर स्पष्ट करा. [8]

ब) कार्यमुल्यांकन म्हणजे काय? कार्यमुल्यांकन प्रक्रिया स्पष्ट करा. [7]

